

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

BÁJEČNÁ ŠKOLKA

Mateřská škola Studénka
Odloučené pracoviště Nová Horka 50
742 13 Studénka

Děti – naše budoucnost

*....,a proto se chováme vždy tak, abychom byli dítěti dobrým vzorem a příkladem,
protože náš vliv na dítě je nepřetržitý. Neustále mu něco předáváme, a tak se
snažme mu předat to nejlepší...*

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
3. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva	4
3.3 Psychosociální podmínky.....	5
3.4 Organizace	5
3.5 Řízení mateřské školy	6
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	6
3.7 Spoluúčast rodičů	7
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	9
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	13
5.1 Hlavní cíle ŠVP	14
5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH	14
5.3 INTEGRAČNÍ BLOKY ŠVP	15
5.4 DÍLČÍ PROJEKTY.....	28
5.5 EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	30

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název předškolního zařízení: Mateřská škola Studénka

Adresa: Komenského 700
742 13 Studénka
okres Nový Jičín
odloučené pracoviště Nová Horka 50

Spojení: telefon: 552 302 760
e – mail: novahorka@msstudenka.cz
web stránky: msstudenka.m-zone.cz

Ředitelka MŠ: Mgr. Pavla Honová

Vedoucí učitelka: Jarmila Nekolová

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Studénka

Číslo jednací: MŠ 515/2021

Projednání programu: 30. 8. 2021 – na pedagogické radě

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Název programu: Báječná školka

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola byla otevřena 2. 1. 1968 jako závodní MŠ Vagónky Studénka s třídou pro malé děti. V září roku 1993 došlo k připojení k MŠ Budovatelská ve Studénce jako elokovaného pracoviště. Od roku 2003 patří do právního subjektu Mateřská škola Studénka, jako jedna z šesti mateřských škol na území města. Původní budova stavěná jen jako MŠ a jesle byla v roce 1998 rozdělena. Polovina budovy je upravena na dva státní byty, ve druhé polovině zůstala MŠ o vnitřní rozloze 150 m². Jde tedy o jednotřídní MŠ s terasou o rozloze 100 m² a zahradou o rozloze 766 m², na kterou je vstup přímo ze třídy MŠ.

MŠ je zařízení bezbariérové, jednotřídní s kapacitou do 15 dětí. Jedná se o mateřskou školu s menším počtem dětí, což umožňuje individuální přístup v práci s dětmi a také umožňuje přijímat děti se zdravotním postižením.

3. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku.

3.1 Věcné podmínky

MŠ má dostatečné prostory odpovídající počtu dětí i jejich věku. Ve třídě i herně je dětský nábytek. Dostatek tělocvičného náradí a náčiní dětem poskytuje rozmanitost pohybu. MŠ je vybavena klavírem a učebními pomůckami, které děti rozvíjejí ve všech oblastech. Speciálními pomůckami pro individuální práci s dětmi rozvíjíme řeč, logické myšlení, matematické představy aj. Dostatek hraček dětem nabízí hru tvořivou, konstruktivní i námětovou. Pomůcky i hračky jsou estetické, bezpečné a zdravotně nezávadné. MŠ nemá prostor pro samostatnou ložnici, proto jsou lehátka denně rozkládána v herně. Zařízení je průběžně obnovováno a doplňováno. Počet toalet a umyvadel je přizpůsoben antropometrickým požadavkům a odpovídá počtu dětí. Na úpravě a výzdobě se podílí jednak učitelka a jednak děti samotné svými výtvary. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné jak dětem, tak i jejich rodičům. K MŠ patří zahrada s terasou, na kterou mají děti přístup přímo z herny. Je vybavena pískovištěm, průlezkou s domečkem a klouzačkou, lanovou průlezkou a houpačkou. Venkovní prostory umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Bezpečnostní podmínky blíže upravuje Školní řád, se kterým jsou rodiče na začátku školního roku seznámeni. Všechny prostory MŠ – vnitřní i venkovní – splňují bezpečnostní i hygienické normy. V MŠ je vše uzpůsobeno dětem tak, aby si při hře, nebo jakékoli jiné činnosti nezpůsobili zranění. Děti jsou pravidelně poučovány o bezpečném chování. O tomto poučení vede učitelka písemný záznam v třídní knize.

3.2 Životospráva

Strava se pro mateřskou školu dováží ze Základní školy FKT ve Studénce.

Přepravuje se v nerezových várnících, v omyvatelném obalu, a to autem, které je určeno k převozu stravy. K přípravě stravy dochází ve výdejně mateřské školy. Jídelníček odpovídá zásadám správné výživy. V jídelníčku jsou dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, ovoce, zelenina i cereální pečivo. Je dodržován pitný režim, děti mají k dispozici dostatek tekutin ve třídě i na školní zahradě. Informace o stravování včetně seznamu alergenů

použitých ve stravě jsou na nástěnce v šatně a na webových stránkách MŠ.

V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který lze však flexibilně přizpůsobit nepředvídatelným situacím a aktuálním potřebám.

Děti tráví dostatečně dlouhý čas venku, program činností je přizpůsobován aktuální kvalitě ovzduší. Během celého dne mají děti zajištěn dostatek volného pohybu, jsou zařazována motivovaná cvičení pro radost z pohybu i zdraví, je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku.

3.3 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole se snažíme o vytvoření bezpečného sociálního klimatu. Podporujeme vzájemnou důvěru, úctu, solidaritu a spolupráci mezi dětmi a ostatními zaměstnanci MŠ. Nové děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situaci. Učitelé plně respektují obecně lidské, vývojové a individuální potřeby dětí. Jednají nenásilně a přirozeně, snaží se o vytvoření prostředí pohody, klidu s dostatečným prostorem pro relaxaci. Na děti jsou kladeny nároky přiměřené věku, nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem. Všechny děti mají rovnocenné postavení, podceňování a zesměšňování dětí je nepřípustné. Máme vytvořena pravidla třídy, která napomáhají vytvářet kamarádské a bezpečné prostředí. Učitel komunikuje s dítětem srozumitelně, snaží se o podporující pedagogický styl, dítěti je dán dostatečný prostor k dokončení práce. Činnosti provádíme s celou skupinou dětí či v menších skupinkách. K činnostem, které děti zaujaly, se vracíme. Vzdělávací nabídka je dítěti tematicky blízká, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná. Učitel dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně reaguje pozitivním oceněním. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost.

3.4 Organizace

Režim dne (časové nastínění)

S přihlédnutím k respektování biorytmu dětí a kolísání denní křivky výkonu a dodržování podmínek, je stanovený režim dne.

6.30 – 8.30	Ranní blok – scházení dětí, skupinové a individuální hry, hry v koutcích, pohybové aktivity, logopedické cvičení, zpívání, malování, kreslení, modelování, konstruktivní hry, spontánní hry
-------------	---

8.30 – 8.50	hygiena, svačina
8.50 – 9.30	komunikativní kruh, vzdělávací činnost, skupinové činnosti
9.30 – 11.30	pobyt venku, tvořivé hry, závody, soutěže, pozorování apod.
11.30 – 12.10	oběd, hygiena, ukládání k odpočinku
12.10 – 14.00	odpočinek
14.00 – 14.30	hygiena, svačina
14.30 – 16.00	zájmové a rekreační činnosti, opakovací chvilky, spontánní hry

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly zaměstnanců jsou vymezeny ve směrnících, vnitřních předpisech a organizačním řádu MŠ.
- Pravidla vzájemných vztahů zákonných zástupců dětí a učitelů, jejich práva a povinnosti jsou dány ve školním řádu MŠ Studénka. S tímto jsou zákonní zástupci seznámeni na začátku školního roku a svým podpisem se zavazují k jeho dodržování. Školní řád je celoročně k nahlédnutí v šatně dětí.
- Spolupráce založena na participaci a kooperaci všech zúčastněných.
- Vytvořen informační systém uvnitř mateřské školy i směrem ven, podpora obousměrné a otevřené komunikace.
- Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovníky do řízení školy, ponechává dostatek pravomoci a respektuje jejich názor.
- Evaluační činnost k poskytnutí zpětné vazby.
- Hodnocení práce učitelek, vhodná motivace a podpora spolupráce.
- Prezentace mateřské školy na veřejnosti a tím zvyšování kreditu předškolního vzdělávání.
- Spolupráce pedagogických pracovníků při vytváření školního vzdělávacího programu a třídních vzdělávacích programů.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Dvě pedagogické pracovnice s předepsaným odborným vzděláním zajišťují vzdělání předškolních dětí odborně, citlivě a profesionálním způsobem. Pedagogové se sebevzdělávají, pracují jako tým. V případě, že se v MŠ vzdělává dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, je zaměstnán asistent pedagoga.

K týmu školy neodmyslitelně patří v jedné osobě školnice a výdejčí stravy, která se rovněž snaží vytvořit pro děti bezpečné prostředí a svým citlivým přístupem zajišťuje přání a potřeby

dětí.

3.7. Spoluúčast rodičů

Celoročním a prioritním úkolem je prohlubování spolupráce rodiny a školy. Proto se snažíme o maximální informovanost a vstřícnost k zákonným zástupcům dětí. Ty průběžně informujeme o dění v mateřské škole prostřednictvím nástěnek v šatně dětí a rozhovorem při předávání dětí. Učitelka konzultuje individuálně dle potřeby se zákonnými zástupci dětí. Podává informace o rozvíjení a potřebách dítěte. Vždy se snaží jednat taktně a ohleduplně při řešení případných problémů. Učitelky se snaží o bezkonfliktní, vstřícný a ohleduplný vztah mezi učitelem a zákonným zástupcem dítěte.

Máme na paměti, že:

- Každá rodina má jiný osobitý životní styl. Mateřská škola informuje o svém výchovném stylu citlivě, s taktem, ne jako neměnný fakt. Dostatečně objasňuje a vysvětluje jeho pozitivní působení na dítě.
- Nikdy se nepodaří získat ke spolupráci úplně všechny rodiče. Někdy však méně je lépe a malá skupina rodičů se skutečným zájmem přinese podstatně více prospěchu dětem, rodině i škol

Úspěšnost závisí na aktivitě a trpělivosti všech zúčastněných.

Další formy spolupráce s rodiči (nabídka):

- Třídní schůzka s rodiči (seznámení rodičů se Školním vzdělávacím programem, Ročním plánem, Školním řádem, s celkovým chodem a pravidly mateřské školy)
- Vycházka chráněnou oblastí Poodří
- Třídní schůzky s ukázkou vzdělávací práce – logopedická chvilka
- Společná práce rodičů a dětí– využití netradičních technik s přírodním materiálem
- Mikulášská nadílka, vánoční besídka
- Maškarní rej
- Oslava Dne matek
- Sportovní hry na školní zahradě
- Výstava dětských výtvarných prací
- Rozloučení se školáky
- Vystoupení dětí pro veřejnost města Studénky při různých příležitostech

Spolupráce se školami na území města:

- Návštěva ZŠ Bartošovice
- Spolupráce s ostatními MŠ ve Studénce - společný výlet
 - návštěvy MŠ
 - výstava výtvarných prací dětí

Spolupráce s PPP Nový Jičín, SPC Ostrava:

- poskytování informací na dotazy PPP (osobní, písemné)
- návrh na odročení školní docházky
- přednáška pro rodiče na třídní schůzce o školní zralosti

Prezentace MŠ na veřejnosti (nabídka):

- Den otevřených dveří konaný u příležitosti zápisu do mateřské školy
- propagace MŠ – Zpravodaj města Studénky, Kabelová televize, internetové stránky MŠ
- vystoupení dětí při různých společenských příležitostech, besídkách, výstavách, pracovních dílnách a dalších akcích pořádaných mateřskou školou pro rodiče, děti i širokou veřejnost

Ostatní spolupráce (nabídka):

- SAK Studénka – divadelní či jiná kulturní představení v Dělnickém domě
- Plavecká škola Kopřivnice – plavecký kurz (8 lekcí)
- Lyžařská škola – Usměvavé lyžování
- Dobrovolný hasičský sbor – seznámení dětí s prací hasičů
- Policie Studénka – návštěva policejní služebny

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**Podpůrná opatření prvního stupně.**

Vedoucí učitelka pracoviště rozhodne na základě podnětů učitelek o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez

informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.

Třídní učitelky zpracují plán pedagogické podpory na 3 měsíce, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s vedoucí učitelkou.

Po 3 měsících dojde společně se zákonnými zástupci k vyhodnocení plánu pedagogické podpory. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně, doporučí vedoucí učitelka další postup ve spolupráci s ředitelkou a zákonným zástupcem dítěte (návrh na šetření v SPC, PPP, návrh na depistáž odborného pracovníka SPC, aj.) za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.

Jsou-li dítěti odborným poradenským zařízením navržena podpůrná opatření 2.-5.stupně, projedná je vedoucí učitelka se zákonným zástupcem dítěte, který informovanost a souhlas stvrzuje podpisem. MŠ poté dle doporučení poskytuje přiznaná podpůrná opatření. Po dobu jejich poskytování spolupracuje MŠ s odborným poradenským zařízením.

Vedoucí učitelka poté určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, a to individuálně v každém jednotlivém případě. Pokud má dítě přiznanou individuální speciální pedagogickou péči, za spolupráci odpovídá speciální pedagog, který tuto intervenci naplňuje, a to za předpokladu jeho působení v MŠ Studénka. Poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně je v MŠ Studénka zahájeno bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce, s výjimkou personální pedagogické podpory (asistent pedagoga), kterou nelze bezodkladně zajistit. Ředitelka MŠ průběžně nejméně 1x ročně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, v případě souvisejících okolností častěji. Poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně je ukončeno, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, toto s ním vedoucí učitelka pouze projedná.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do jednotřídní mateřské školy v Nové Horece docházejí děti dvouleté až šestileté, u nichž je stupeň rozvoje jejich tělesných i psychických sil značně odlišný. Proto je třeba, aby pedagogové, na základě znalostí věkových zvláštností dětí útlého a předškolního věku, **diferencovali požadavky na děti podle jejich aktuálních schopností a dovedností**, specifikovali obsah vzdělávání, formy a metody práce s dětmi.

U dětí mladších tří let:

1. Bezpečnostní zajištění:

Děti se pohybují v přízemí budovy školy v bezbariérovém prostoru. Prostory určené pro děti jsou vybaveny diferencovaným nábytkem.

2. Hygienické zajištění:

Dětské toalety jsou v jedné velikosti, ale k dispozici jsou nočníky a sprchový kout.

3. Vzdělávání:

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí).

Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme je po všech stránkách, učíme je základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků. Prostřednictvím hry a zábavy vytváříme prostředí, ve kterém se dítě cítí dobře a může tak rozvíjet svou jedinečnou osobnost.

S ohledem na věk jsou dětem k dispozici také vhodné hračky: např. kočárky, panenky, lepopřel, obrázkové knihy, kruhy, molitanové kostky, třídící a navlékácké hračky, autíčka, jednoduché skládky, kostky, stavebnice, převleky, manipulační hračky, jednoduché skládky, puzzle, atrapy náradí a předmětů denní potřeby aj.

Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje prostředí a okolí MŠ. (skluzavka, míče, trampolínka, prolézačky aj.).

Očekávané výstupy zpřesňující jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV, které lze považovat pro děti od 2 do 3 let na optimální úrovni:

S pomocí těchto očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování těchto očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Pro lepší orientaci jsou výstupy uspořádány do pěti vzdělávacích oblastí RVP PV.

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- chodit vzpřímeně, došlapovat napřed na patu, správně pohybovat pažemi
- běhat, v běhu zataččet, zpomalit
- skákat, poskakovat sounož na místě
- na okamžik udržet rovnováhu na jedné noze
- chodit po špičkách
- vyhýbat se překážkám, přenášet předměty
- házet míč spodem, pak vrchem, chytat velký míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, odrážedla, trampolínka aj.)
- pohybovat se v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- provést jednoduchý pohyb podle vzoru
- chodit do schodů bez pomoci (dosud bez střídání nohou)

Pro děti jsou nepřipustné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné, doskoky na tvrdou podložku.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- kreslit, malovat, modelovat
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený
- pracovat se stavebnicemi, skládkami, stavět z kostek (věž ze 4 až 8 kostek)
- navlékat korále, provlékat knoflíky knoflíkovou dírkou

Sebeobsluha

- pečovat o osobní hygienu, zvládat pravidelné běžné denní úkony
(např. mýt a utírat si ruce, používat kapesník)
- oblékat se, svlékat se, obouvat, zapínat knoflíky
- samostatně jíst, používat lžíci

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

- vyjadřovat se jednoduchými větami, zprvu holými větami, postupně přidávat další větné členy
- správně řadit větné členy (zpočátku není správné - např. Auto viděl já.)
- při řeči začít používat skloňování a časování
- pamatovat si krátkou říkanku, doplňovat jednotlivá slova

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- pojmenovat části těla, znát předměty denní potřeby a jejich použití
- znát své jméno, značku, znát jména dalších dětí
- orientovat se v prostředí MŠ,
- umět s pomocí uklízet hračky
- třídit předměty podle jednoho kritéria
- poznat barvy (žlutá, modrá, zelená, červená)
- rozlišovat vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, aj.
- reagovat na změnu místa: sem, tam, reagovat na změnu polohy: vstaň, lehni si aj.
- chápat jednoduché pojmy: nahoře, dole, rychle, pomalu atd.,
- rozlišovat zvuky, poznat známé předměty a činnosti na obrázku

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- zapojovat se do činností, komunikovat s dětmi i se známými dospělými
- splnit jednoduchý úkol
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých

4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, požádat, poděkovat, rozloučit se
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- využívat nabízené možnosti (např. tanečky, rytmicizace, zpěv jednoduchých písniček, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů aj.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice).

Použitá literatura:

Vágnerová. Vývojová psychologie

Allen, Marotz. Přehled vývoje dítěte

Stoppardová. Otestujte své dítě

Niesel, Griebel. Poprvé v mateřské škole

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti jsou přijímány na základě doručených žádostí o přijetí v termínu zápisu na ředitelství MŠ. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou stanovena ve vnitřním předpisu.

Vzdělávání je založeno na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Děti jsou umístěny v jedné smíšené třídě ve věku od 3 do 7 let. Vzhledem k tomu, že pro děti v předškolním věku mají velký význam jejich vzájemné kontakty a život ve skupině, že se mladší děti učí od starších a naopak, že ve věkově smíšené třídě má dítě přirozené podmínky pro svou socializaci, která je pro něj hlavním přínosem pro jeho celý další život, je toto uspořádání vyhovující.

Učitelky pracují podle třídního vzdělávacího programu, který si dle daných podmínek třídy a složení třídy tvoří samy. Při vytváření třídního vzdělávacího programu se v základních bodech opírají o Školní vzdělávací program, který je v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP Báječná školka navazuje na hlavní cíle ŠVP MŠ Studénka Cesta do života a vychází z přesvědčení, že vzdělávání předškolních dětí je třeba co nejvíce přizpůsobit přirozenému vývoji a životu dítěte. Záměrem ŠVP je učit dítě efektivním způsobem, jak projevovat a

uplatňovat svou osobnost, jak žít plnohodnotný „lidský“ život a umožnit mu, aby prožívalo takové dětství, ve kterém se může zdravě rozvíjet. Podle oblasti Rámcového vzdělávacího

programu jsou do školního programu zahrnuty: Věci, Příroda, Události, Prostředí, Rodina.

Hlavní témata i podtémata jsou použitelná po celý školní rok.

Pracujeme podle týdenních plánů. Základem veškerého poznávání jsou prožitky. Nabídka konkrétních činností je ve sledu od jednoduchých k náročnějším. K tématu vybíráme činnosti, které rozvíjí všechny kompetence dítěte a pracujeme s nimi tak dlouho, dokud děti mají o činnosti zájem a dokud jim tyto něco přinášejí. Preferujeme zařazování smyslových her a prožitkového učení s ohledem na věk a individuální zvláštnosti dětí ve třídě.

Pomocníkem naší práce jsou cíle:

- o Hlavní cíle předškolního vzdělávání
 - o Dílčí cíle vycházející z oblasti předškolního vzdělávání
 - o Průběžné cíle, které naplňují a prolínají se každodenními činnostmi a příležitostmi
 - o Konkrétní cíle, které plánují v tematických plánech a směřují ke konkrétním činnostem
- Dostatkem prostoru k samostatnosti a činorodosti se snažíme dětem připravit láskyplné a bezpečné prostředí. Věříme, že z krásných maličkostí, které společně s dětmi prožíváme a na které umí reagovat, se tvoří základy pro další život dětí.

5.1 Hlavní cíle ŠVP

- 1) Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou – prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností, zavádění projektového a problémového učení, experimentů. Řízené a spontánní aktivity zařazovat v denním režimu vždy vyváženě.
- 2) Rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému.
- 3) Vytvářet a nabízet dětem dostatek volného pohybu podle jejich potřeb, působit tím proti stresu, posilovat organizmus, rozvíjet volní vlastnosti dítěte – kontrolu, sebedůvěru, sebeovládání, odvahu, vytvářet radostné, přátelské a klidné prostředí, získávání osobní samostatnosti.

5.2 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah ŠVP je strukturován do integrovaných bloků, kterými se prolínají všechny vzdělávací oblasti, které odpovídají integračním úrovním, ve kterých dítě žije, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a také vzdělává.

Všechny oblasti vzdělávání jsou účinně propojeny a navzájem se ovlivňují, protože fungují jako celek. Čím úplnější a propojenější je účast všech oblastí, tím je vzdělávání účinnější a hodnotnější.

5.3 Integrovaní bloky ŠVP

I. JÁ A KAMARÁD

Pedagogický záměr

- postupná adaptace v MŠ
- seznámení s prostředím MŠ
- seznámení s dětmi, personálem
- postupné vytváření a ujasnění pravidel třídy

Klíčová slova:

- adaptace, pohádka

Časový rozsah integrovaní bloku

- září

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla /Dítě a jeho tělo/
- rozvoj komunikativních dovedností, poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě /Dítě a jeho psychika/
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému /Dítě a ten druhý/
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí /Dítě a společnost/
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije /Dítě a svět/

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho části /Dítě a jeho tělo/
- spontánní hra, společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti, obrazového materiálu, podle vlastní fantazie) /Dítě a jeho psychika/
- verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým /Dítě a ten druhý/

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy – různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

/Dítě a společnost/

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve městě (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, důležitých institucí, budov)

/Dítě a svět/

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

/Dítě a jeho tělo/

/Dítě a jeho psychika/

- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat ho
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

/Dítě a ten druhý/

/Dítě a společnost/

/Dítě a svět/

Klíčové kompetence – dítě ukončující předškolní vzdělání

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Socální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor, vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

II. SVĚT SMYSLŮ**Pedagogický záměr**

- vytvářet vztah k podzimu, k přírodě a všemu živému v ní
- uvědomovat si podzim jako jedno ze čtyř ročních období
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku – zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- vnímat ovoce a zeleninu jako zdroj vitamínu, které jsou důležité pro zdravý vývoj člověka
- navodit atmosféru pohody, porozumění, vzájemné pospolitosti
- přiblížit dětem lidové zvyky a tradice
- rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení

Klíčová slova:

- podzim (barvy podzimu, drak), ovoce a zelenina, houby, zvířátka v lese, u rybníka, ptáci, moje tělo – zdraví, adventní čas

Časový rozsah integračního bloku

- říjen - prosinec

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

/Dítě a jeho tělo/

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
/Dítě a jeho psychika/
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
/Dítě a ten druhý/
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj společenského i estetického vkusu
/Dítě a společnost/
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
/Dítě a svět/

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
/Dítě a jeho tělo/
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte */Dítě a jeho psychika/*
- hry a činnosti, které děti vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí */Dítě a ten druhý/*
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí */Dítě a společnost/*
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupným způsobem, jak se chránit (zábavná pyrotechnika, prskavky, nepříznivé přírodní jevy)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií */Dítě a svět/*

Očekávané výstupy

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou · vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy */Dítě a jeho tělo/*
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, i intonaci řeči
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
/Dítě a jeho psychika/
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí), že osobní odlišnosti jsou přirozené/
/Dítě a ten druhý/
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
/Dítě a společnost/
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
/Dítě a svět/

Klíčové kompetence – dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, zadanou práci dokončí, dovede postupovat podle instrukcí
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Kompetence k řešení problémů**
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

III. SKŘÍTKŮV KOUZELNÝ PAPERSEK

Pedagogický záměr

- prohlubovat citění k přírodě všemi smysly – environmentální výchova

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- učit se chápat přirozený vývoj ve změnách počasí, porozumět, že všechno kolem se mění, proměňuje a že je třeba se s těmito změnami v přírodě i v životě vyrovnat
- uvědomění si významu jednotlivých povolání pro společnost

Klíčová slova:

- zimní sporty, povolání – řemesla, karneval, počasí, velikonoce

Časový rozsah integračního bloku

- leden - březen

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti */Dítě a jeho tělo/*
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání
- vytváření základů pro práci s informacemi */Dítě a jeho psychika/*
- rozvoj kooperativních dovedností */Dítě a ten druhý/*
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny */Dítě a společnost/*
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám */Dítě a svět/*

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. */Dítě a jeho tělo/*
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině */Dítě a jeho psychika/*
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) */Dítě a ten druhý/*
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) */Dítě a společnost/*
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi */Dítě a jeho svět/*

Očekávané výstupy

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
/Dítě a jeho tělo/
- zorganizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení */Dítě a jeho psychika/*
- spolupracovat s ostatními */Dítě a ten druhý/*
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. Nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či

agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) /Dítě a společnost/

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) /Dítě a svět/

Klíčové kompetence – dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení Kompetence k řešení problémů
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci Sociální a personální kompetence
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat

Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

IV. PLANETA ZEMĚ

Pedagogický záměr

- uvědomovat si základní společenské a kulturní postoje ke světu a životu vůbec
- uvědomovat si roli školáka, příprava k zápisu do 1. třídy

- utvářet povědomí o dětech žijících v různých částech světa – Den dětí – výchova k Euroobčanství, Multikulturní výchova
- hledat poučení, objevovat druhy zvířat a seznamovat se s jejich životem · ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými · nahlédnutí do vesmíru
- formou her a soutěže se rozloučit s mateřskou školou, zanechat u dětí příjemné prožitky

Klíčová slova:

- zápis, doprava, den matek – rodina, kniha, velikonoce, děti celého světa, den země, vesmír, kytka, exotická zvířata, hmyz, na dvorku, prázdniny (bezpečnost, voda, léto)

Časový rozsah integračního bloku

- duben – červen

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

/Dítě a jeho tělo/

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (čísla, abeceda)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

/Dítě a jeho psychika/

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností */Dítě a ten druhý/*
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur */Dítě a společnost/*
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí */Dítě a svět/*

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

/Dítě a jeho tělo/

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, události apod.
- cvičení organizačních dovedností
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen a čísel
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
/Dítě a jeho psychika/
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
/Dítě a ten druhý/
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
/Dítě a společnost/
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se běžně setkává
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
/Dítě a svět/

Očekávané výstupy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami /Dítě a jeho tělo/
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit úkoly, problémy a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ · být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkání se s uměním /Dítě a jeho psychika/
- vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) /Dítě a ten druhý/
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí /Dítě a společnost/
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) /Dítě a svět/

Klíčové kompetence – dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Integrační bloky budou rozpracovány do týdenních nebo čtrnáctidenních plánů. Je na zvážení pedagoga, jaké téma si k danému cíli integračního bloku vybere a zapracuje je do třídního vzdělávacího programu.

5.4 Dílčí projekty**1. Logohrátky se slovíčky pro kluky a holčičky****Cíl:**

- předcházení poruchám komunikačních schopností
- optimální stimulace řečového vývoje dítěte prostřednictvím řečové výchovy v MŠ
- zajištění rané intervence dětem s narušenou komunikační schopností

Prostředek:

Řečová výchova – jazykové chvilky, jsou součástí denního kontaktu učitelky s celou skupinou dětí, nejde o diagnostiku ani korekci hlásek, ale o prevenci.

- Artikulační cvičení
- Dechová cvičení
- Grafomotorická cvičení
- Smyslové vnímání
- Slovní zásoba
- Rozvoj rozumových schopností

Spolupráce s rodiči:

- doporučení rodičům – vyšetření dítěte v SPC, PPP, u speciálního pedagoga – logopeda -
Logohrátky pro rodiče a děti
- termín: průběžně odpovídá: pedagog

2. Prevence sociálně patologických jevů dětí MŠ**Cíl:**

Trvalá fixace správných životních návyků a tím zvýšení osobnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, snižování negativního působení neutěšeného rodinného prostředí, redukce výskytu poruch chování.

Záměr:

- navazování pozitivních vazeb učitelů s dětmi a spolupráci s rodiči - včasný záchyt vývojových poruch u dětí

Prevence sociálně patologických jevů u dětí bude probíhat v těchto oblastech:

☀ Zdraví	☀ Alkohol
☀ Výživa	☀ Drogy
☀ Pohyb	☀ Kouření
☀ Vztahy k ostatním	☀ Léky
☀ Hygiena	☀ Nebezpečí od jiných lidí

Dětem tato problematika bude přibližována formou pohádek a příběhů v průběhu školního roku.

termín: průběžně odpovídá: pedagog

3. Prvky Montessori pedagogiky

Pedagogika typu Montessori je zaměřena na podporu dítěte při rozvíjení jeho poznatků a dovedností. Dítě je považováno za osobnost od přírody dobrou, jež by měla být ve své činnosti dospělými podporována. Aktivity dítě provádí pro uspokojení sebe sama, ne vyučujícího. Samotné učení by pak mělo probíhat bez zbytečného stresu a dalších projevů s negativním dopadem na psychiku dítěte.

MOTTO: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“

Cíl:

Zvýšit aktivitu dětí, jejich vnitřní motivaci k činnostem, vést je k samostatnosti a odpovědnosti.

Prostředek:

Činnosti v koutku praktického života – práce se suchým materiálem, práce s mokrým materiálem, sebeobslužné aktivity, péče o svou osobu, péče o rostliny, smyslová výchova, matematické dovednosti, jazyková výchova.

Pravidla:

- Hrajeme, pracujeme tak jak sami chceme, ale tak, abychom pomůcku, hračku nezničili a nikomu neublížili.
- Když něco nevíš, musíš si sám říct o vysvětlení.

termín: průběžně odpovídá: pedagog

5.5 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Pravidla pro autoevaluaci a evaluaci školy:

Cílem evaluace vzdělávacího procesu je dosáhnout u dětí, aby byly co nejvíce samostatné, sebevědomé, s vlastním úsudkem, tvořivě myslely a jednaly. Schopni se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat, aktivně čelit problémům, které jim život přinese.

Rozdělujeme evaluaci vnitřní a vnější. U vnitřní evaluace odpovídáme a vyhodnocujeme na otázky:

Proč hodnotit, evaluovat?

Koho hodnotíme?

Co evaluujeme?

Kdy evaluujeme?

Jakým způsobem výsledky evaluace vyhodnotíme?

Jak získaných poznatků a závěrů využijeme pro další postupy?

1. Proč?

Evaluace a hodnocení jsou důležitou a nezbytnou částí vzdělávacího procesu.

Cílem je ověření a zlepšení kvality. Výsledků využíváme pro další kroky a postupy ve všech činnostech školy.

2. Koho?

A. Dítě – hodnocení individuálních výsledků – pokroku předškolních dětí.

B. Pedagoga, nepedagogické zaměstnance.

C. Vlastní osobu.

A. Je důležité, aby učitelka dítě dobře znala, včetně jeho rodinného zázemí. Věnujeme každému dítěti dostatečnou pozornost, dítě sledujeme a podle potřeby zaznamenáváme nejdůležitější poznatky o jeho rozvoji a pokrocích.

O rozvoji a osobních vzdělávacích pokrocích dítěte je Záznam o dítěti, který obsahuje:

- záznam o dítěti
- záznam o pozorování dítěte
- výtvarné práce dítěte, grafomotorické listy
- kreslení postavy na začátku a konci školního roku

B. U hodnocení realizace výchovně vzdělávacího procesu a efektivity vzdělávání jde o:

- plnění povinností, přínosu pro školu
- vlastní chování, komunikace a interakce – vlastní příklad dětem, vstřícnost, reakce na potřeby dětí, podněty a přání dětí, práce s hlasem apod.
- kvalitu pedagogického procesu – užívané metody a formy práce, výsledky u dětí
- kvalitu rozborové práce – schopnost analýzy a vyvození závěrů pro další práci
- uplatnění dalšího vzdělávání v praxi – využití poznatků a zkušeností
- schopnost týmové práce a spolupráce – tvorba TVP, využívání evaluačních procesů, spolupráce s rodiči
- přínos vzdělávacího programu u dětí talentovaných, dětí s odkladem školní docházky

Nepedagogičtí pracovníci.

Provozní zaměstnanci – školnice a výdejčí stravy – jsou nedílnou součástí celého týmu mateřské školy, vědomě i nevědomě vstupují do procesu vzdělávání během celého dne – stolování, hygiena, převlékání dětí v šatně, doprovod na akcích apod. Proto je nutné, aby styl jejich práce a přístup k dětem, co nejvíce korespondoval s cíli, zásadami a pravidly ŠVP, TVP, zejména v oblasti komunikace a interakce s dětmi, učitelkami i rodiči.

Předmětem hodnocení bude:

- oblast komunikace a interakce s dětmi a s učitelkami
- respektování individuálních a vývojových zvláštností u dětí
- postoj a práce, který napomáhá osobnímu rozvoji a spokojenému životu dětí v MŠ
- dobré výsledky ve své práci, čistota prostředí, dodržování sanitačního řádu apod.

C. Sebehodnocení vlastní práce.

Sebehodnocení provádíme zpětnou vazbou, kterou nám poskytuje vnitřní a vnější prostředí MŠ, zejména děti. Kvalitu svého působení posuzujeme z průběžných reakcí dětí, z výsledků jejich rozvoje – pokroku v učení.

Další zpětnou vazbou jsou odpovědi na otázky, zda naplňují cíle Rámcového vzdělávacího programu:

1. Rozvíjím dítě a jeho schopnosti učení?
2. Osvojují si děti základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost?
3. Získávají osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí?
4. Co se právě teď dítě učí?
5. S jakou hodnotou se právě teď dítě setkává?
6. Jaký má právě teď dítě prostor pro samostatnost a možnost ovlivnit situaci, ve které se nachází?

3. Co evaluujeme?

V mateřské škole evaluujeme veškerou činnost, jevy a procesy, ŠVP, TVP, každodenní pedagogický proces, podmínky, výsledky naší práce, zejména se zaměříme na zkvalitnění vzdělávání jako celku školy a tím i jednotlivých tříd a jejich vzájemné ovlivňování. V tomto evaluačním procesu se zaměřujeme:

- soulad ŠVP a RVP, kvalitu zpracování, smysluplnost, přiměřenost a náročnost
- využitelnost i prospěšnost pro pedagoga, atmosféru v mateřské škole
- přehlednost, pestrost a zajímavost nabídky
- návaznost, posloupnost, integritu obsahů
- dodržování základních lidských potřeb
- pohybový a psychický rozvoj dětí, jejich návyky a výsledky – výtvarné práce, výrobky
- vzájemné vztahy, schopnost komunikace, schopnost respektovat pravidla
- spolupráci s rodiči
- podmínky - materiálně technické – funkčnost, účelnost, efektivitu, zajištění bezpečnosti a estetiky, nabídku hraček, pomůcek a materiálu, které budou uspokojovat potřeby dětí, připravenost a podnětnost prostředí, kvalitu dětského nábytku apod.
- podmínky- personální - kvalifikaci učitelů, sledování vývoje profesního růstu
- sledování přenosu poznatků z dalšího vzdělávání do praxe, celkový přístup ke vzdělání, profesionální chování a jednání pedagogů i ostatních zaměstnanců na veřejnosti

4. Kdy hodnotíme?

Hodnocení provádíme průběžně podle potřeby, periodicky a závěrečně.

Denní hodnocení – provádíme slovně, např. s kolegyní, s ředitelkou, dalšími zaměstnanci a to prostřednictvím rozhovoru – jaké jsme použily metody, prostředky, jaká byla komunikace, organizace, odezva u dětí, výsledky práce apod.

Písemně evaluujeme:

Záznam o evaluaci ŠVP	1 krát ročně
Záznam o závěrečné evaluaci tematického bloku – po ukončení	4 krát ročně
Záznam o pozorování dítěte – očekávané kompetence	průběžně
Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte ukončujícího předškolní vzdělávání	1 krát ročně
Hospitační záznam	2 krát ročně

5. Jakým způsobem evaluujeme?

Používáme následující metody:

- rozhovor, diskuse, pozorování
- hospitace
- analýzu vzdělávacích plánů a prací dětí
- analýzy a rozborů informací od rodičů, veřejnosti, zřizovatele, základní školy, ČŠI a dalších partnerů

6. Jak získané poznatky a závěry využijeme pro další postupy?

Získané výsledky vyjádříme formou závěrečné analýzy, ve které sledujeme:

- cíl evaluace
- shrnutí poznatků, informací a jejich následný rozbor
- zjištění příčin nedostatků a hledání cest k jejich odstranění

Vnější evaluace.

Za prvořadý evaluační proces pro mateřskou školu považujeme hodnocení rodičů a jejich rodinných příslušníků.

Proto mají rodiče právo v mateřské škole na:

- svobodný přístup k informacím
- variabilně využívat režimu dne (po dohodě)
- vstupovat do tříd a účastnit se her
- být aktivními účastníky na různých akcích školy

- mohou navrhnout témata do ŠVP a TVP

Pro získání důležité zpětné vazby od rodičů využíváme:

- denní rozhovory při předávání dětí
- rozhovory při příležitostných a organizovaných akcích

Dalšími podněty vnější evaluace pro mateřskou školu je:

- chování a učení dětí v základní škole
- informace učitelů základní školy, besedy a rozhovory s nimi při vzájemných návštěvách
- ohlasy po veřejných vystoupeních dětí ve městě
- zjištění a hodnocení ČŠI a jiných kontrolních orgánů